

LAMANY (14) *part praet pass impf*

łamany (13), **łaman** (1).

-am- (12), -am- (2).

Pierwsze a pochylone, drugie jasne.

sg m N łamany (1). ◇ G łaman(e)go (1). ◇ L łamanym (1). ◇ f N łamaną (4). ◇ A łamaną (1). ◇ L łaman(e)j (2). ◇ n N (*praed*) łaman(e) *WujJud* (1), łamano *LibLeg* (1). ◇ pl A subst (*praed*) łaman(e) (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w. (dwa z niżej notowanyeh przykładów).

1. *Kruszony, rozbijany, rozdrabniany* (2) : [twárdość wierzchu zemie ták dla fwey vległości/ iáko dla vdeptánia zwierzęcego [...] muśi być łamána y otwierána plugiem álbo rydlem. *Cresc 1571 88.*]

Wyrażenie: bibl. »łamany chleb« = Eucharystia (2): były trwayący wmodlythwye y wpołpolytouanyu lamanego chleba zmaryą matką (yego) yezufouą *PatKaz III 137; WujJud 171.*

[»srebro (a. szreberko) łamane« [szyk zmienny]: trzeci pasek pozłocisty, srebro łamane w nim *InwMieszcz 1549 nr 20*; srebra złocistego, łamanego marcas 12 scotos 6 *InwMieszcz 1570 nr 162, 1566 nr 126.*]

2. *Pogardzany, odrzucany* (5) : zadna przyczina thak nyemoze bicz wyelka przekthoram bi prawo wíchech narodow lamano bicz myalo. *LibLeg 11/160v*; Przyśięgá vczyniona niema bjdź łamána. *SarnStat 1099 marg.*

W połączeniu szeregowym (1): vftáwy ludzkie są nietzyfte/ nieprawdziwe/ y złośliwe/ ktore fie s flowem boży [!] niezgadzáią/ y máią być odrzucone/ łamáne/ y płowáne. *KrowObr 227v.*

Wyrażenie: »łamany świat« = niedobry świat [szyk 1 : 1] (2): Wyęcey sóbye dzifia drugi ná tym łamánym fwyecye waży gromády pyenyędzy/ [...] nizeli rozum fyná fwego kthoremu mogłby go doftác/ kiedyby trochę pyenyędzy vfypał/ á ná náuki yemu náłożył. *GliczKsiąż M2, M7v.*

Szereg: »łamany i nieobaczny« (1): O yákoż to fwyát łamány y nyeobáczny. *GliczKsiąż M7v.*

3. *mat. Zestawienie: »łamana liczba« = ułamek* (7) : Lamana Liczba pífze fie dwoiftemi figurami: wirzchnią y łpodnią/ á miedzy nią linija iest przeciágniona wirzchnią zową licznik/ á łpodnią mianowacz *KłosAlg Fv*; Regula o łamaney liczbie pólpolita. Gdy we wżytkich trzech terminiech iest łamana liczbá przy czálej: Tedi złam całą liczhę przez fwego mianowacza z przydaniem licznika *KłosAlg F3, F2, E2v, F3, Fv3 [2 r.].*

Synonimy: 1. drobiony, dzielony, kruszony; 2. gwałcony, odrzucany.

Cf **LAMAC**